

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 8

БЕОГРАД 1939 ГОДИНЕ

КЊИГА 1

II РЕДОВНИ САСТАНАК

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 17 ФЕБРУАРА 1939 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАО

ПРЕТСЕДНИК

МИЛАН СИМОНОВИЋ

СЕКРЕТАР

ВЕЉКО ВИШЊЕВАЦ

Присутни г. г. Министри: Претседник Министарског савета и Министар унутрашњих послова Драгиша Ј. Цветковић, Министар просвете Стеван Ђирић, Министар грађевина др. Михо Крек, Министар без портфеља др. Цафер Куленовић, Министар без портфеља Анте Мastroвић, Министар без портфеља Франц Сној, Министар трговине и индустрије Јеврем Томић, Министар пошта, телеграфа и телефона Јован Алтипармаковић, Министар социјалне политике и народног здравља Милоје Рајаковић, Министар шума и рудника Љубомир Пантић, Министар без портфеља др. Бранко Миљуш, Министар пољопривреде Никола Бешлић, Министар физичког васпитања народа Ђуро Чејовић

ПОЧЕТАК У 11.40 ЧАСОВА

САДРЖАЈ:

Пре дневног реда: 1 — Читање и усвајање записника I редовног састанка;

2 — Саопштење извештаја Министра финансија о подношењу Народној скупштини на решење Предлога буџета државних расхода и прихода са предлогом Финансијског закона за 1939/40; и предлога Закона о одобрењу рачуна државних прихода и расхода за 1937/38 годину;

3 — Саопштење о подношењу Уредаба Министарског савета Народној скупштини на сагласност;

4 — Саопштење захтева Министра правде о тражењу одобрења за продужење кривичног поступка противу народних посланика;

5 — Саопштење изјава народних посланика о давању оставки на положаје претседника општина.

Говорици: Претседник Народне скупштини Милан Симоновић, секретар Вељко Вишњевац.

Дневни ред: 1 — Избор Административног одбора (21 члан);

2 — Избор Имунитетног одбора (21 члан);

3 — Избор Одбора за молбе и жалбе (21 члан); и

4 — Избор Финансијског одбора (31 члан).

Говорици: Секретар Вељко Вишњевац, Претседник Народне скупштини Милан Симоновић.

Претседник Милан Симоновић: Отварам II редовни састанак Народне скупштини. Изволите чути записник I редовног састанка. Молим господина секретара да прочита записник.

Секретар Вељко Вишњевац прочита записник I редовног састанка Народне скупштини.

Претседник Милан Симоновић: Има ли ко од госпoде народних посланика да примети што на прочитани записник? (Нема). Како примeдаба нема, објављујем да је записник примљен. Изволите чути законске предлоге упућене Народној скупштини. Молим г. секретара да их прочита.

Секретар Вељко Вишњевац (саопштава): Госпoдин Министар финансија подноси Народној скупштини на решење:

Предлог буџета државних расхода и прихода са предлогом Финансијског закона за 1939/40 годину; и

Предлог Закона о одобрењу рачуна државних прихода и расхода за 1937/38 годину. (Види прилог).

Претседник Милан Симоновић: Ови ће законски предлози бити упућени на проучавање Финансијском одбору, који ћемо изабрати на данашњој седници.

Изволите чути Уредбе Министарског савета, које се подносе Народној скупштини на сагласност.

Секретар Вељко Вишњевац (саопштава): Г. Претседник Министарског савета доставља Народној скупштини на сагласност:

Уредбу Министарског савета од 7 децембра 1938 године о издавању државних обвезница ратним добровољцима уместо аграрне земље;

Уредбу Министарског савета од 1 јула 1938 године о почеку и Уредбу Министарског савета од 8 октобра 1938 године о измени Уредбе о почеку од 8 октобра 1938 године;

Г. Министар финансија доставља Народној скупштини на сагласност Уредбу Министарског савета од 20 октобра 1938 године о извршењу Уговора о испоруци југословенских дувана у листу Дирекцији пољског монопола дувана.

Претседник Милан Симоновић: За проучавање ових Уредаба изабраће се нарочити одбори кад то Народна скупштина буде ставила на дневни ред. Изволите чути захтеве о издавању суду народних посланика.

Секретар Вељко Вишњевац (саопштава): Г. Министар правде тражи одобрење за продужење кривичног поступка противу г. г. народних посланика:

Грге Хехимовића због дела из § 301 К. з.; Др. Карла Жуњевића због дела из чл. 1 т. 2 и чл. 4 Закона о заштити јавне безбедности и поретка у држави; Мартина Месарова због дела из чл. 4 Закона о заштити јавне безбедности и поретка

у држави; Анастаса Чорбевевића због дела из §§ 301 и 297 К. з.; Стојадина Димитријевића због дела из § 302 К. з.; Тоше Радосављевића због дела из §§ 297 и 301 К. з.; Тоше Радосављевића због дела из § 130 К. з.; Светозара Тасића због дела из § 385 К. з. у вези чл. 1 Закона о злоупотреби у службеној дужности; Тодора Тонића због дела из § 301 К. з.; Милана Баџака због дела из § 195 К. з.; Др. Стјепана Хефера због дела из § 302 К. з.; Др. Ђорђа Јовановића због дела из § 172 К. з.

Претседник Милан Симоновић: Ови захтеви биће упућени Имуниетном одбору, који ће данас бити изабран.

Изволите чути изјаве г. г. народних посланика о давању оставки на положаје претседника општина.

Секретар Вељко Вишњевац (саопштава): Г. г. народни посланици, претседници општина, извештавају Народну скупштину, да, сходно пропису § 12 Закона о избору народних посланика, задржавају посланичке положаје, а дају оставке на положаје претседника општина, и то: Душан Бранковић на положај претседника општине у Круши; Мухамед Омерчић на положај претседника општине у Дубоштици; Михаило Аџић на положај претседника Општине жупско-пивске; Фетах Крупић на положај претседника општине Вртање; Незир Спахић на положај претседника Општине ораховичке; Вељко Вишњевац на положај претседника Општине гатачке.

Претседник Милан Симоновић: Прочитане изјаве упутиће се Верификационом одбору.

Господо, сада прелазимо на дневни ред. На дневном реду су избори сталних скупштинских одбора, и то Административног, Имуниетног, Одбора за молбе и жалбе и Финансијског одбора. За сва четири одбора поднета је само по једна кандидатска листа. Молим г. секретара да их прочита и то прво кандидатску листу за Административни одбор.

Секретар Вељко Вишњевац (чита):

АДМИНИСТРАТИВНИ ОДБОР

Чланови:

1 — Љутица Димитријевић,	12 — Иван Тојершу,
2 — Светозар Тасић,	13 — Др. Милан Стијић,
3 — Мирко Битенц,	14 — Др. Ибрахим Крупић,
4 — Божидар Недић,	15 — Живко Поповић,
5 — Миро Протић,	16 — Мухамед М. Хашимбеговић,
6 — Димитрије Мирковић,	17 — Фетах Крупић,
7 — Др. Хивзија Гавран Капестановић,	18 — Душан Поповић,
8 — Тихомир Васић,	19 — Јово Шеат,
9 — Др. Ђорђе Марковић,	20 — Иван Штрцић,
10 — Милан Мијић,	21 — Драгутин Живковић.
11 — Бранко Глумац,	

Заменици:

1 — Миладин Величковић,	7 — Милош Трипало,
2 — Стојан Ст. Крстић,	8 — Саво Даниловић,
3 — Борисав П. Живадиновић,	9 — Душан Бујић,
4 — Павле Масић,	10 — Др. Богдан Миљуш,
5 — Радован Јевтић,	11 — Александар Д. Милић,
6 — Сретен Кузелевић,	12 — Бећир Ђонлагић,

13 — Исмет Бекташевић,	18 — Јанко Љ. Баџак,
14 — Авдо Ризванбеговић,	19 — Др. Богић Вукићевић,
15 — Шефкија Селмановић,	20 — Боривоје Д. Димитријевић,
16 — Светозар Дреновац,	21 — Фрањо Жебот.
17 — Алојзиј Риглер,	

Предлагачи:

(Следују потписи 10 предлагача)

Претседник Милан Симоновић: Изволите чути кандидатску листу предложену за избор Имуни-тетног одбора.

Секретар Вељко Вишњевац (чита):

ИМУНИТЕТНИ ОДБОР

Чланови:

1 — Тихомир В. Шарковић,	12 — Фран Бајмец,
2 — Тодор Р. Тонић,	13 — Бранко Аврамовић,
3 — Душан Новаковић,	14 — Авдо Салихбеговић,
4 — Радомир Гајић,	15 — Др. Младен Милошевић,
5 — Радован Јевтић,	16 — Зарија М. Јоксимовић,
6 — Илија Савковић,	17 — Др. Винко Микуличић,
7 — Војислав Станишић,	18 — Крста Н. Новаковић,
8 — Душан Антонијевић,	19 — Др. Славко Грубишић,
9 — Милош Старе,	20 — Др. Милорад Димитријевић,
10 — Др. Стеван Бубић,	21 — Петар Чипевић.
11 — Др. Богић Вукићевић,	

Заменици:

1 — Др. Бранко Николић,	12 — Радомир К. Накић,
2 — Дане Милетић,	13 — Милош Трипало,
3 — Јосип Тратник,	14 — Асим М. Љужа,
4 — Димитрије С. Павловић,	15 — Јусуф Ђоровић,
5 — Алија Х. Џ. Агушевић,	16 — Сава Јакшић,
6 — Милан С. Поповић,	17 — Борисав П. Живадиновић,
7 — Сава Вујић,	18 — Фодор Гелерт,
8 — Јанез Бродар,	19 — Михаило Р. Каламатијевић,
9 — Ђуро Беговић,	20 — Др. Максим Севшек,
10 — Душан Р. Милошевић,	21 — Сима Ј. Андоновић.
11 — Хамдија З. Шахинпашић,	

Предлагачи:

(Следују потписи 10 предлагача)

Претседник Милан Симоновић: Изволите чути кандидатску листу за избор Одбора за молбе и жалбе.

Секретар Вељко Вишњевац (чита):

ОДБОР ЗА МОЛБЕ И ЖАЛБЕ

Чланови:

1 — Карел Гајшек,	12 — Ферид Церић-Јабланица,
2 — Асим Шеремет,	13 — Урош П. Недељковић,
3 — Др. Јован Н. Шајкаревић,	14 — Велимир Ј. Курсулић,
4 — Милан Љ. Голубовић,	15 — Урош Додер,
5 — Живота Милановић,	16 — Симо С. Марјанац,
6 — Др. Симеон Крунић,	17 — Велимир Марковић,
7 — Јован Радуловић,	18 — Тихомир Б. Димитријевић,
8 — Др. Милан Главинић,	19 — Риста Аранђеловић,
9 — Петар Ј. Витановић,	20 — Милош Старе,
10 — Деметреј Вебле,	21 — Мина Станковић.
11 — Рада П. Луингулов,	

Заменици:

1 — Радомир В. Гајић,	12 — Др. Божидар Спасовић,
2 — Рудолф Сомерсу,	13 — Милан Перовић,
3 — Сава Богуновић,	14 — Милан С. Бекић,
4 — Душан Н. Новаковић,	15 — Ђура Црљеница,
5 — Др. Саво Бесаровић,	16 — Андра М. Милутиновић,
6 — Др. Вук Вујасиновић,	17 — Јосиф Тришлер,
7 — Адем Мармулаковић,	18 — Ђура Беговић,
8 — Стјепан Новаковић,	19 — Димитрије К. Младеновић-Гага,
9 — Јосип Шпиндлер,	20 — Мартин Стебловник,
10 — Љубомир Милинчић,	21 — Др. Радомир Љ. Николић.
11 — Др. Ђура М. Станковић,	

Предлагачи:

(Следују потписи 10 предлагача)

Претседник Милан Симоновић: Изволите чути кандидатску листу за избор Финансијског одбора.
Секретар Вељко Вишњевац (чита):

ФИНАНСИЈСКИ ОДБОР

Чланови:

1 — Димитрије Магарашевић,	17 — Радивоје Милошевић,
2 — Др. Урош Трбојевић,	18 — Драгомир Самокресовић,
3 — Др. Јоже Лаврич,	19 — Анастас Чорбевић,
4 — Станоје М. Протић,	20 — Др. Адолф Голиа,
5 — Отон Гавриловић,	21 — Драгослав Пантовић,
6 — Исмет Гавран Капетановић,	22 — Дионисије Ј. Продановић,
7 — Љубомир Божиновић,	23 — Др. Милован Грба,
8 — Тодор М. Живковић,	24 — Осман Вољевица,
9 — Др. Милан Улмански,	25 — Милан Стојимировић-Јовановић,
10 — Лале Зубер,	26 — Аћим С. Поповић,
11 — Лазар Ј. Црљић,	27 — Милан Гњатовић,
12 — Јоца М. Георгијевић,	28 — Лука Костренчић,
13 — Нешо К. Шћеповић,	29 — Илија С. Поповић,
14 — Драгутин М. Живковић,	30 — Урош П. Недељковић,
15 — Фран Габровшек,	31 — Владимир Н. Чохаџић.
16 — Др. Хамид Х. Ефендић,	

Заменици:

1 — Др. Јуре Коце,	17 — Богдан Ерцеговац,
2 — Димитрије С. Мирковић,	18 — Сава Н. Петровић,
3 — Благоје Н. Јоџић,	19 — Велимир-Веља Маринковић,
4 — Славко Ј. Николић,	20 — Марко Крајц,
5 — Цветко Ст. Јеличић,	21 — Фрања Хам,
6 — Симо С. Марјанац,	22 — Хаџи Љуба Патрногић,
7 — Брана Ђ. Давинић,	23 — Војислав Станишић,
8 — Јаков Томић,	24 — Авдо Салихбеговић,
9 — Др. Хивзија Гавран Капетановић,	25 — Радосав М. Димић,
10 — Мустафа М. Дургutowић,	26 — Др. Владимир Костић,
11 — Василије Драгаш,	27 — Др. Славко Грубишић,
12 — Др. Антон Огрizeк,	28 — Славко Т. Ратковић,
13 — Јакша Ђл. Божић,	29 — Милош М. Атанацковић,
14 — Бећир Ђонлагић,	30 — Др. Радивоје Ј. Воркапић,
15 — Анђелко Д. Михаиловић,	31 — Др. Албин Шмајд.
16 — Стаменко Стошић,	

Предлагачи:

(Следују потписи 10 предлагача)

Претседник Милан Симоновић: Господа народни посланици, пошто је за избор свих одбора поднета само по једна кандидатска листа, то по

§ 18 Закона о пословном реду у Народној скупштини имају се сва господа народни посланици, чија су имена прочитана, сматрати акламацијом

за изабране. Ја молим г. г. изабране чланове одбора да се састану, пошто се седница закључи, ради конституисања и о конституисању обавесте Претседништво Народне скупштине.

Овим је дневни ред данашње скупштинске седнице исцрпен. Пошто су обновљене међународне конвенције упућене ранијој Народној скупштини, које су се биле угасиле, то за дневни ред идуће седнице предлажем: Избор Одбора за проучавање Међународних уговора и споразума.

Прима ли Народна скупштина предложени дневни ред? (Прима!).

Пошто Народна скупштина прима предложени дневни ред, то, са Вашим пристанком, данашњу седницу закључујем, а наредну ћу заказати писменим путем са утврђеним дневним редом.

Седница је закључена у 12 часова.

ПРИЛОЗИ

У ИМЕ
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
ПЕТРА II

по милости божјој и вољи народној
КРАЉА ЈУГОСЛАВИЈЕ
КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

На предлог Министра финансија, а по саслушању Министарског савета, решили су и решавају:

Овлашћује се Министар финансија да на основу чл. 63, 102 и 107 Устава и чл. 13, 132—136 Закона о државном рачуноводству може поднети Народној скупштини на решење и одобрење:

Предлог буџета државних расхода и прихода са предлогом финансиског закона за 1939/40 годину; и

Предлог закона о одобрењу рачуна државних прихода и расхода за 1937/38 годину.

Министар финансија нека изврши овај Указ.

Бр. 8210
30 јануара 1939 године
у Београду

ПАВЛЕ с. р.
Р. СТАНКОВИЋ с. р.
Др. ПЕРОВИЋ с. р.

Министар финансија,
Летица, с. р.

КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Одељење држ. рачуноводства
Бр. 11080/II
7 фебруара 1939 год.
у Београду

ГОСПОДИНЕ ПРЕТСЕДНИЧЕ,

Преузимајући ресор Министарства финансија, затекао сам потпуно завршен предлог буџета државних расхода и прихода са предлогом финансиског закона за 1939/40 годину. Мој претходник, на основу овлашћења датог му Указом Краљевских Намесника од 30 јануара 1939, — који Вам у овереном препису достављам, намеравао је да овај предлог буџета поднесе Народној скупштини одмах после њеног конституисања. Једновремено и на основу истог Указа, спремљен је и предлог закона о одобрењу завршног рачуна за 1937/38 буџетску годину са посебним експозеом.

Пошто у сваком случају, с обзиром на чл. 103 Устава, треба покушати са решењем редовног буџета пре него што би се евентуално и прибегло пракси буџетских дванаестина, — која није за препоруку, — част ми је доставити Вам овај израђени предлог буџета са предлогом финансиског закона, — с молбом за наређење, да се исти упути на рад надлежном одбору, у смислу Закона о пословном реду у Народној скупштини.

С обзиром на краткоћу времена нисам био у могућности да се упуштам у детаљну анализу овог буџетског предлога. Своје гледиште на предлог буџета имају част да изнесем како пред Финансиским одборима, тако и пред Народној скупштином и Сенатом. Уколико би се евентуално указала потреба за каквим коректурама предлога буџета за 1939/40, како у његовом рачунском делу, тако и у предлогу Финансиског закона, оне би се спровеле путем амандмана.

Примите, Господине Претседниче, уверење о мом особитом поштовању.

Министар финансија,
В. Ђуричић, с. р.

Господину Претседнику Народне скупштине

Београд

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

ОДОБРЕЊУ РАЧУНА ДРЖАВНИХ ПРИХОДА И
РАСХОДА ЗА 1938/39 ГОДИНУ, КОЈИ ГЛАСИ:

§ 1

Приходи и расходи за 1937/38 годину износе и то:

Приходи:

	Динара
Редовни и ванредни по буџету	11.987,072.650.25

Расходи:

Редовни и ванредни по буџету, заједно са накнадним кредитима по § 117 Финансиског закона за 1938/39 годину	11.083,107.755.55

Остатак од дин. 903,964.894 70

(девет стотина три милиона девет стотина шездесет четири хиљаде осам стотина деведесет четири и

70/100) претставља буџетски суфицит, који се по чл. 40 Закона о државном рачуноводству уноси као приход у корист обртног капитала Главне Државне благајне.

§ 2

Приходи и расходи по чл. 40 и 42 Закона о државном рачуноводству за 1937/38 годину износе и то:

Приходи, заједно са поменутиим буџетским суфицитом од 903,964.894.70 динара као и преносом салда обртног капитала из буџетске 1936/37 године у износу од 48,140.701.61 дин.	дин. 1.447,995.030.09
Расходи	дин. 1.364,096.727.68

Остатак од дин. 83,898.302.41

(осамдесет три милиона осам стотина деведесет осам хиљада три стотине два и 41/100) претставља чист суфицит, односно активан салдо обртног капитала, који је показан у рачуну изравњања, у пасиви, за пренос у 1938/39 годину.

§ 3

Одобравају се сви издаци учињени по накнадним кредитима по § 117 Финансиског закона за 1938/39 годину.

§ 4

Одобравају се сви расходи учињени по овлашћењима финансијског закона, специјалних закона и уредаба, који су показани у овом Завршном рачуну и Општем државном рачуну и стављени на терет обртног капитала Главне државне благајне.

§ 5

Исто тако одобравају се и сви расходи извршени на терет оних специјалних фондова и за-

клада, који подлеже надлежности Главне контроле у колико је по истима Главна контрола дала своју разрешницу.

§ 6

Одобрава се овај Завршни рачун и Општи државни рачун, састављен саобразно прописима из чл. 132—136 Закона о државном рачуноводству, прегледан и оверен од стране Главне контроле.

§ 7

Одобрењем овог Завршног рачуна и Општег државног рачуна не ослобођавају се законске одговорности она лица која су наредбодавци и рачунополагачи по годишњим рачунима оних установа, који су ушли у састав овог Завршног рачуна и Општег државног рачуна, а нису разрешени од стране Главне контроле, као ни наредбодавци и рачунополагачи по оним специјалним фондовима и закладама који подлеже прегледу и разрешењу Главне контроле, а по којима Главна контрола још није дала своју разрешницу.

§ 8

Завршни рачун и Општи државни рачун за 1937/38 годину саставни је део овог Закона.

§ 9

Овај Закон ступа на снагу кад га одобре Краљевски намесници.

31 јануара 1939 године
Београд

Министар финансија,
Летица, с. р.